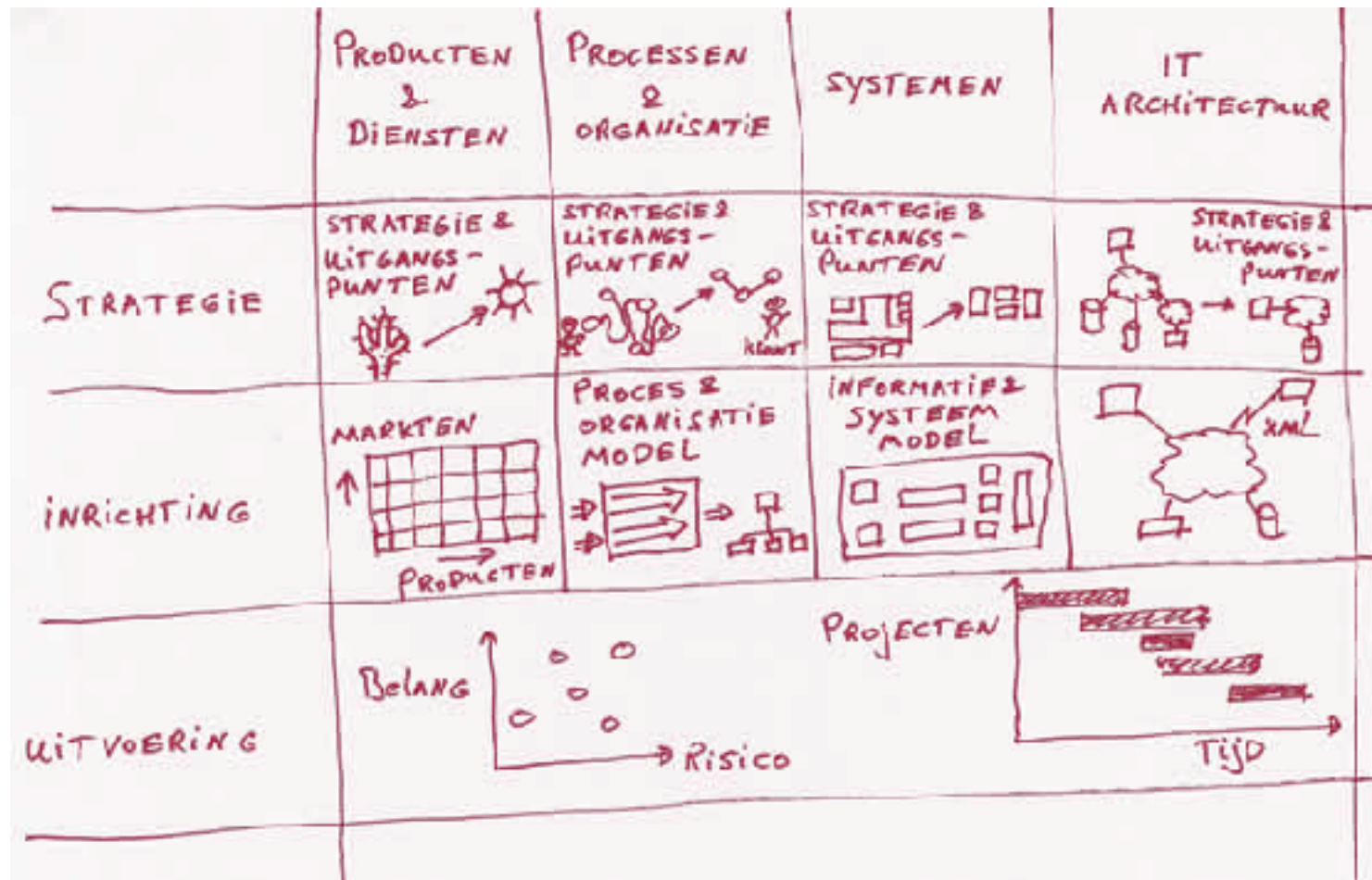

iitorg: IT en Organisatie

Waarom iitorg?

- bij stage, afstuderen en later werk je in een organisatie
- in projecten werk je samen met mensen uit andere organisatieonderdelen, je moet elkaars 'taal' spreken
- er zijn vele soorten organisaties, bij de een pas je (als mens) beter dan bij een andere
- je leert begrijpen waarom producten of diensten worden aangeboden, en in welke fase deze zitten
- je leert begrijpen waarom producten of diensten aan een bepaalde markt worden aangeboden
- je leert een kostprijsberekening te maken zodat je eventuele klanten de juiste antwoorden kunt geven
- etc. etc.

Wat kan je na deze module?

- verschillende bedrijfskundige modellen uitleggen, verklaren en toepassen
- een organisatie typeren met gebruik van de organisatietypologie van Mintzberg en de culturele typologie van Hofstede
- de 5 P's van de marketingmix (Product, Prijs, Plaats, Promotie en Personeel) benoemen, verklaren en toepassen
- De BCG matrix en de PLC uitleggen en toepassen
- De Valuechain en het 5-krachtenmodel van Porter uitleggen en toepassen
- aan de hand van PMC's nieuwe mogelijkheden voor producten en diensten benoemen
- verschillende leiderschapsstijlen onderscheiden en benoemen

Opbouw van de module

- week 1: organisatie, omgeving, leiderschap, cultuur
- week 2: value chain, Mintzberg, contingentie, levenscyclus
- week 3: Greiner: ontwikkeling van organisaties
- week 4: rechtsvormen, PMC, BCG, PLC, Leeflang, Copeland
- week 5: promotie, plaats, distributie en kanalen
- week 6: kosten, (prijs)strategieën, prijselasticiteit, winst
- week 7: personeel, Maslow, Herzberg, marketingmix/PLC
- all over the place: *Kahoot!* interactieve oefeningen

VERPLICHT:

IT Management voor het HBO, deel 2 – Organisatie
ISBN 978-90-70808-27-3

Tijdbesteding

- 3 EC = 3 x 28 uur = 84 uur
- 7 lessen van 2 uur = 14 uur

Dus resteert $84 - 14 = 70$ uur zelfstudie, opdrachten maken en tentamen afleggen

Dat is ± 8 uur per week, oftewel 1 dag in de week.

Beoordeling

- iitorg wordt door de studenten afgesloten met een schriftelijk tentamen, dat wordt beoordeeld met een cijfer (1,0 - 10,0). Gebruik van sheets en andere materialen (boek, aantekeningen kladpapier, mp3, telefoon, rekenmachine etc. etc.) is **niet** toegestaan.
- Het gebruik van **kretologie** is *fataal* voor de beoordeling van je tentamen!

Wat is een organisatie?

Een herkenbare eenheid waarin mensen op gecoördineerde wijze en met behulp van technische en financiële middelen activiteiten uitvoeren, teneinde gemeenschappelijke doelen te realiseren

lees hoofdstuk 3 t/m §3.8

Waarom is ook de Hogeschool Leiden een organisatie?

Een groepje liefhebbers organiseert, zonder daarvoor betaald te worden, zelf jaarlijks een landelijke bijeenkomst van raskatten.

Is dit groepje ook een organisatie?

Wat is een organisatie?

- mensen
- gecoördineerd
- technische en financiële middelen
- activiteiten
- (gemeenschappelijke) doelen

Stelling:

Het bedrijf van een ZZP-er (een Zelfstandige Zonder Personeel) is ook een organisatie !

lees §9.8.3

Missie

- Zowel voor profit als non-profit
- De missie beschrijft een of meer maatschappelijke behoeften waar de organisatie in voorziet
  - Wie zijn we?
  - Wat doen we?
  - Wie zijn onze klanten?
  - In welke behoeften van die klanten voorzien onze producten?
  - Wat willen we betekenen voor wie?

Vul deze bullets eens in vanuit het perspectief van een IT-beveiligingsspecialist bij Politie.

Of voor een team dat het gebruikersinterface moet ontwerpen voor het bedienen van ophaalbruggen.

lees hoofdstuk 6 van het boek

Visie

Visie = Missie + Principes

Een Missie is een beschrijving van product-marktcombinatie en de manier waarop men hiermee een structureel concurrentievoordeel kan realiseren.

Ofwel: Missie = PMC + CV

Principes hebben betrekking op de normen en waarden van de organisatie, zoals:

Wat is een realistische visie van de organisatie die zich specialiseert in *cybersecurity*?

- * Kwaliteit komt eerst;
- * De klant komt eerst;
- * Wij zijn betrouwbaar en integer;
- * Onze medewerkers zijn betrouwbaar en integer;

Missionstatement

Een **missie** of de uit het Engels ontleende term **mission statement** is een beknopte omschrijving van de hogere doelstelling van een **bedrijf** of **organisatie**.

Het doel van een missie is het bevorderen van de **cohesie** en coherentie van de **organisatie**. Een missie komt meestal samen voor met een **visie**.

De missie komt vaak in marketingprojecten voor.

Mission statement van enkele organisaties

- **Delta Lloyd Groep** - is een toegankelijke financiële dienstverlener die vanuit integer ondernemerschap bouwt aan een zekere toekomst voor en met al haar stakeholders.
- **Rode Kruis** - onze missie is het voorkomen en verzachten van menselijk lijden waar dan ook, het beschermen van levens en gezondheid en het waarborgen van respect voor de mens. Daartoe mobiliseren we de kracht van menslievendheid en solidariteit: we creëren een ruimte waarin mensen in nood, vrijwillige hulpverleners en donoren samenkomen en invulling geven aan ons aller verantwoordelijkheid om anderen te helpen.
- **Gallo-Romeins Museum** - de samenleving stimuleren in haar culturele ontwikkelingen door de wondere kiemen ervan samen met u te exploreren en te interpreteren.

delta lloyd

Mission statement van enkele organisaties

Mission statement

We as a company want to take a leading position in providing sustainable solutions in construction and differentiate ourselves by taking care of all customers needs in the process. We achieve this by offering a complete package which consists of design, build and maintenance. In order to realize this on a durable basis we continuously increase our knowledge on particularly sustainable building concepts. Our building partners are involved in a very early stage of the building process. Thanks to this, expensive failures and waste can be prevented. This conclusively creates maximum customer value.

HOFMAN

De omgeving van een organisatie

Figuur 2.1 De organisatie met omringende partijen en omgevingsfactoren

lees §9.5

Mensen: de organisatie als sociaal systeem

- verdeling van werk tussen mensen
- vakspecialisten en managers
- hiërarchie: de formele organisatiestructuur
  - lijn-staf-organisatie
  - projectorganisatie / matrixorganisatie
  - functionele organisatie
  - marktorganisatie
  - productorganisatie
  - geografische organisatie

lees §3.7 t/m §3.8

Indelen organisatie

- Functioneel gericht
bijv.: JAVA-ontwikkelaars, PHP-programmeurs, testers, ontwerpers, verkopers
- Product gericht
bijv.: laptops, servers, werkstations, opslagmedia, printers
- Geografisch gericht
bijv.: Amerika, Azië, Europa
- Marktgericht
bijv.: Particulieren, MKB, ZZPers, Multinationals
- Mengvormen

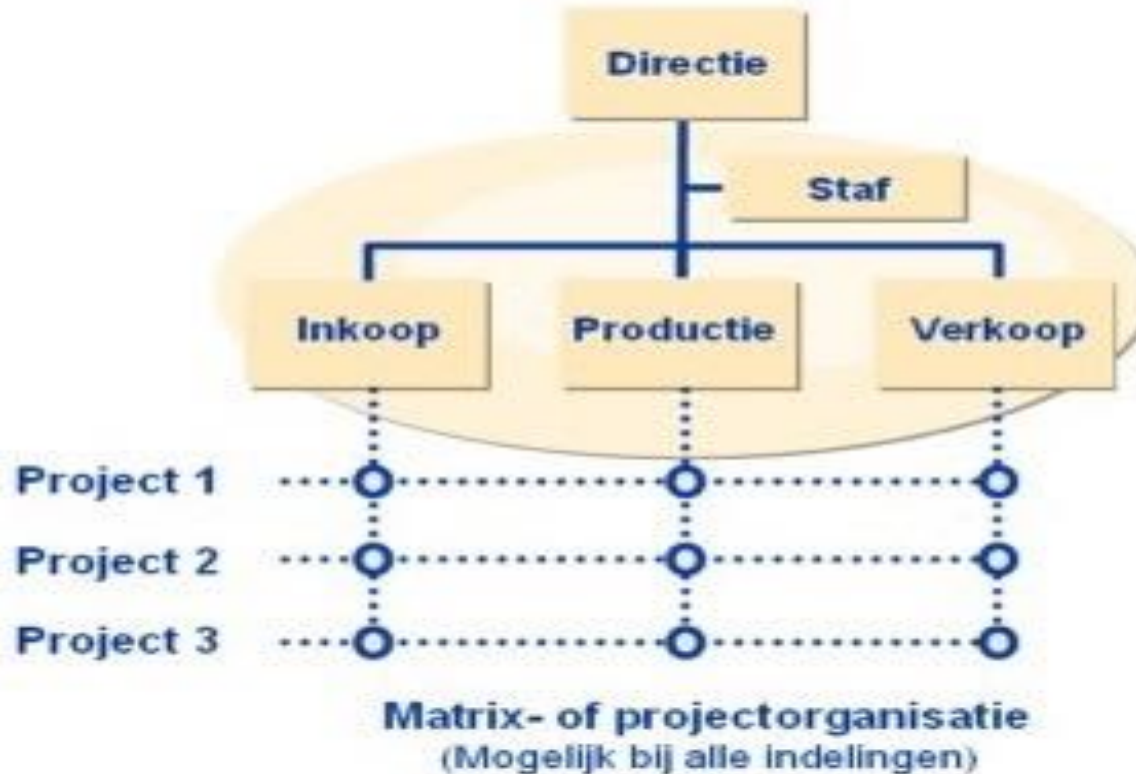

Functionele lijn-staf-organisatie

Projectorganisatie

lees §9.4.3

Vaak is er in een projectorganisatie ook een 'projectenbureau' dat op het zelfde niveau bevindt als de verschillende afdelingen

Wie heeft de 'macht' in een organisatie

Dat is degene die:

- hiërarchische macht heeft;
- kennis, toegang tot informatie heeft;
- beslist over verdeling middelen (geld, gereedschap, etc.)
- populariteit, aanzien, respect, steun van veel anderen heeft;
- fysieke macht heeft (de sterkste is).

Macht

Macht is de invloed die een persoon, **bedrijf** of **organisatie** heeft op anderen. Als iemand macht heeft, doen andere mensen datgene wat hen wordt opgedragen.

Politiek

Politiek is de wijze waarop in een **samenleving** de belangentegenstellingen van groepen en **individue**n tot hun recht komen - meestal op basis van onderhandelingen - op de verschillende **bestuurlijke** en **maatschappelijke** niveaus. Waar de scheidslijn loopt tussen het *politieke* en het **ethische** en **sociale** is een vraag waar veel verschil van mening over bestaat. De meeste **wetenschappers** erkennen dat er sprake moet zijn van enig potentieel tot het gebruik van **macht** of **geweld** om een vraagstuk als politiek te bestempelen — bij het beslissen van een *politiek conflict* is meestal sprake van een verplaatsing van macht van de ene groep of persoon naar een andere groep of persoon.

Politiek

- Machtsspelletjes
- Koninkrijkjes
- Tegenwerking bij verandering
- Tegenwerking

Reden: "Eigenbelang"

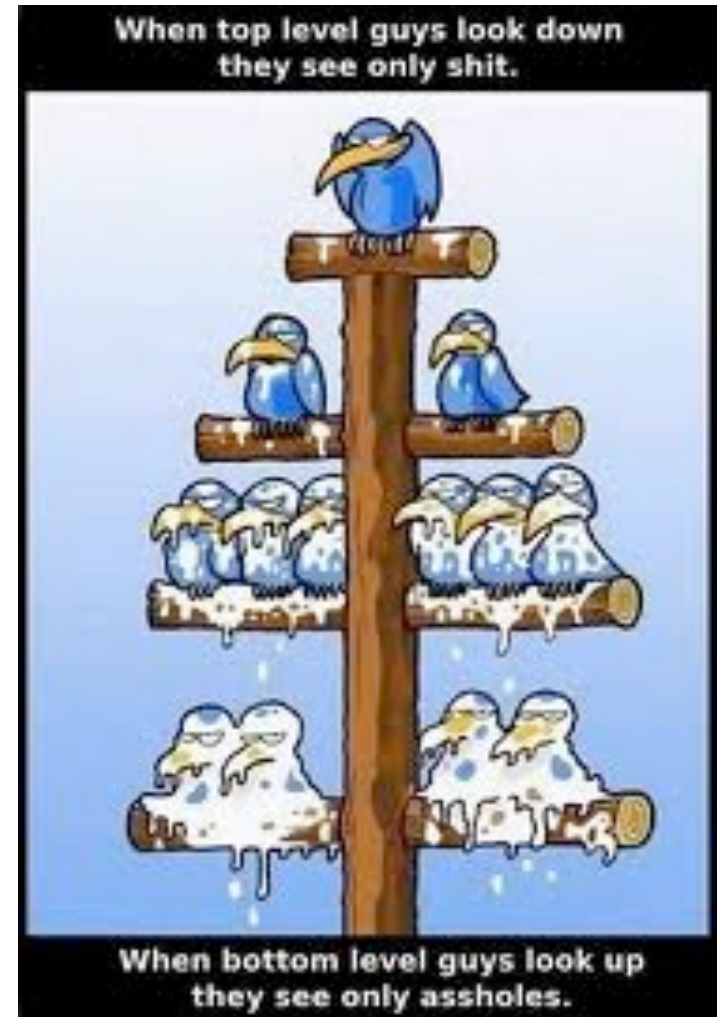
Stelling: Politieke spelletjes helpen de organisatie vooruit !

KLOPT DAT?

Redenen van hiërarchie en coördinatie

- Directe supervisie
- Onderlinge afstemming
- Standaardiseren van
  - werkprocessen
  - prestaties en resultaten
  - vaardigheden en kennis
  - normen en waarden, cultuur
- Regels en procedures
- Planning en controle van planning

lees §9.4.1

Cirkel van falen

Wie zijn de klanten van een forensische organisatie?

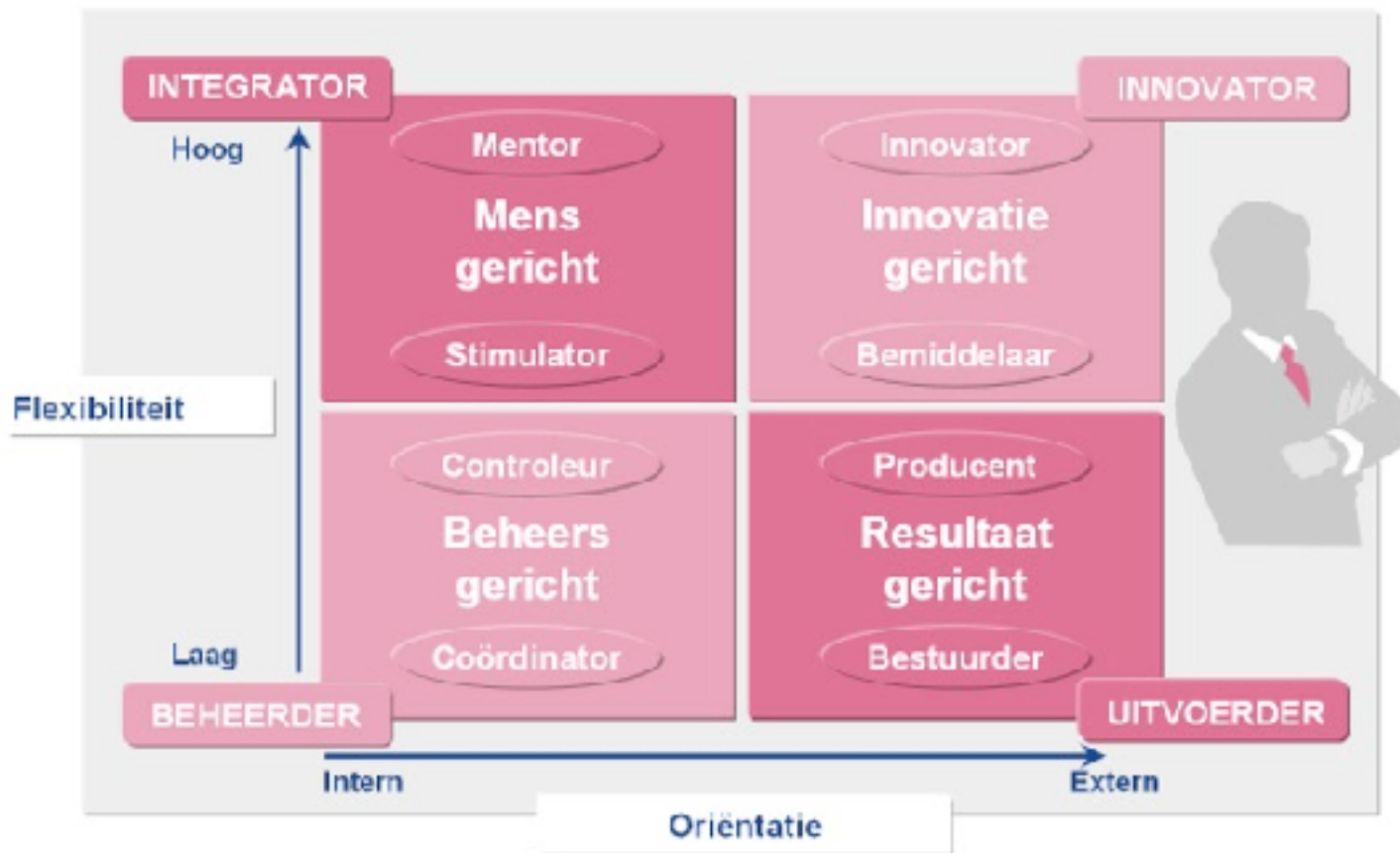
Cirkel van succes

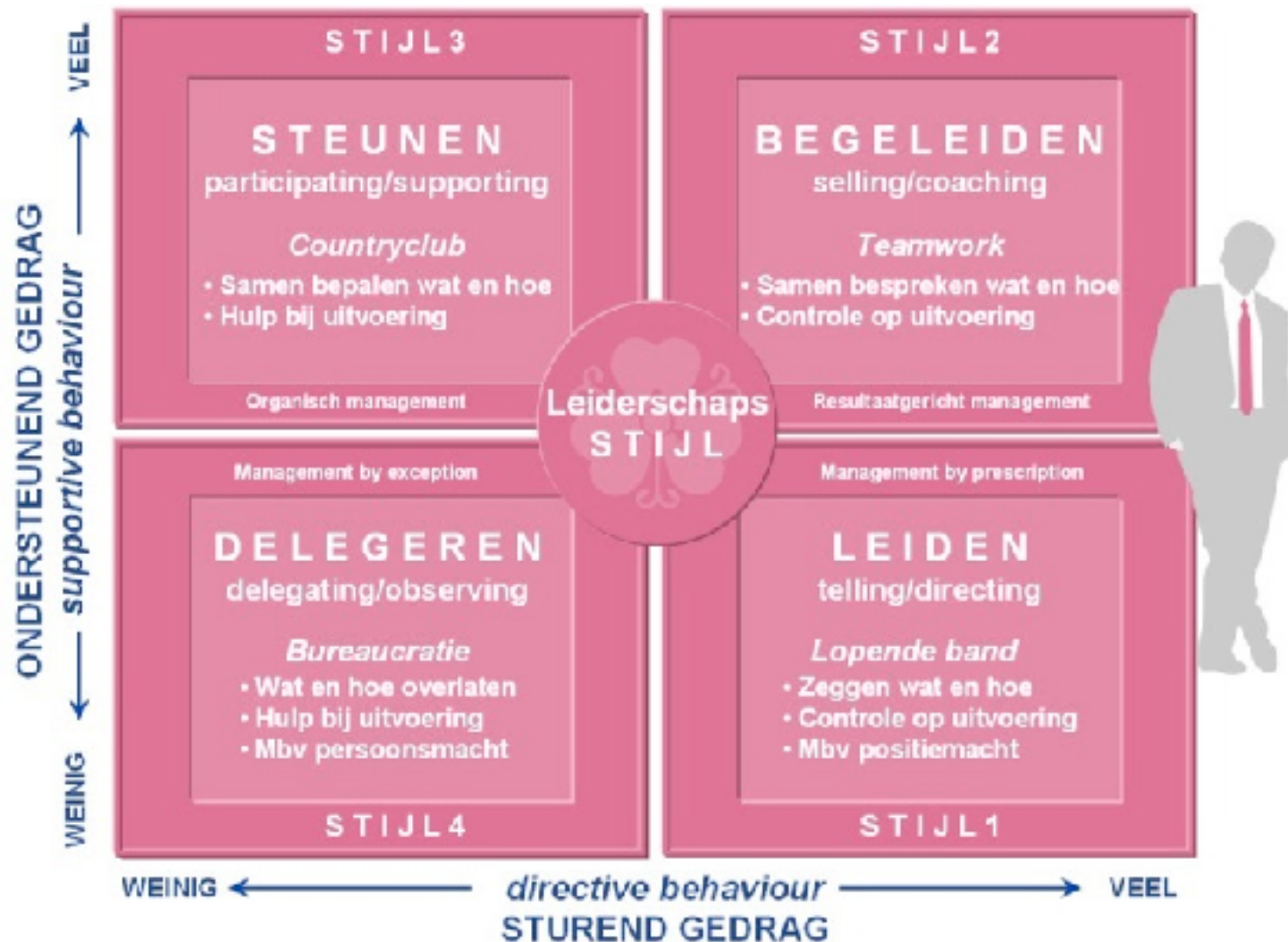
Leiderschapsstijlen (Quinn)

lees hoofdstuk 17

Situationeel leiderschap (Hersey)

lees hoofdstuk 16

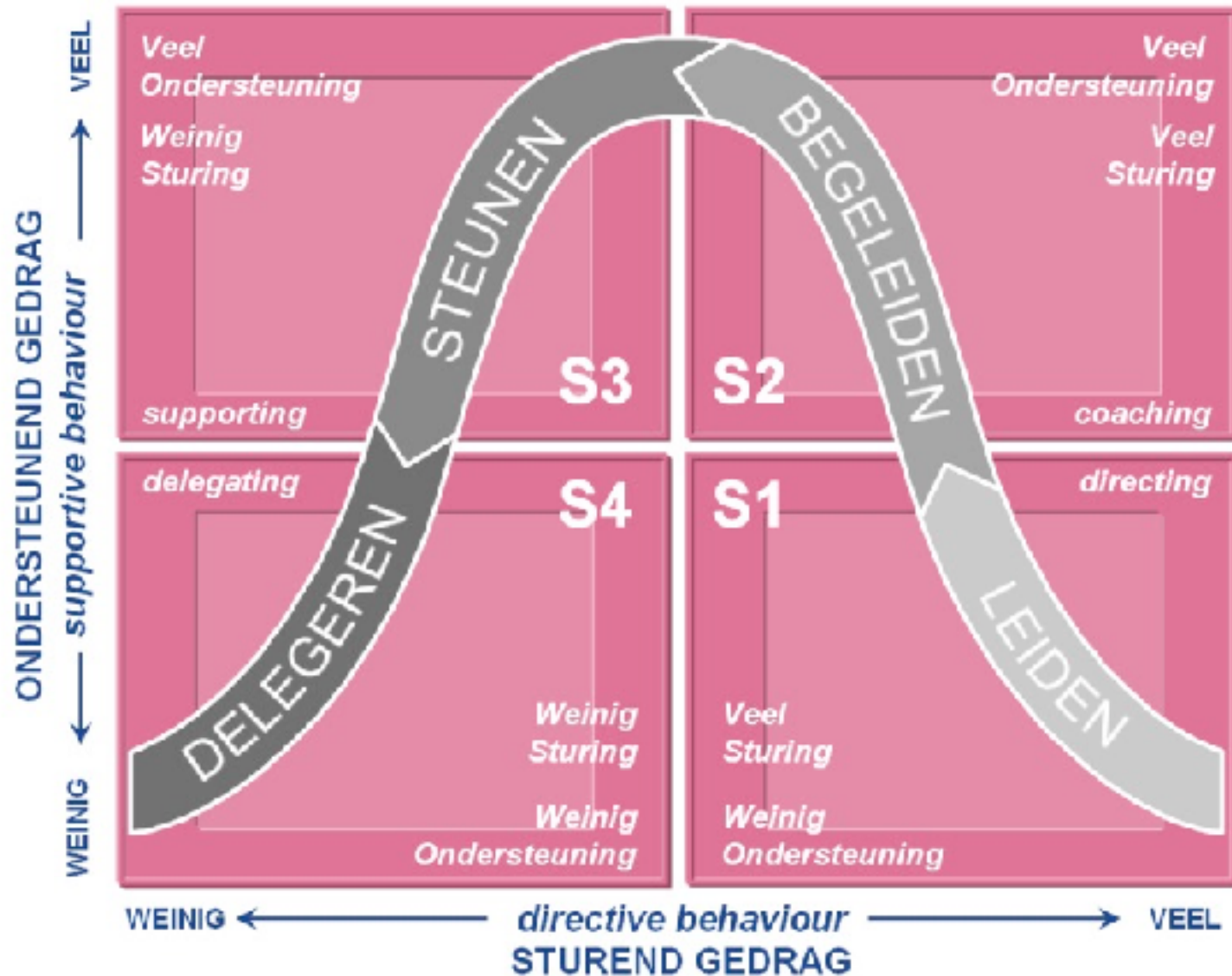

Situationeel leiderschap

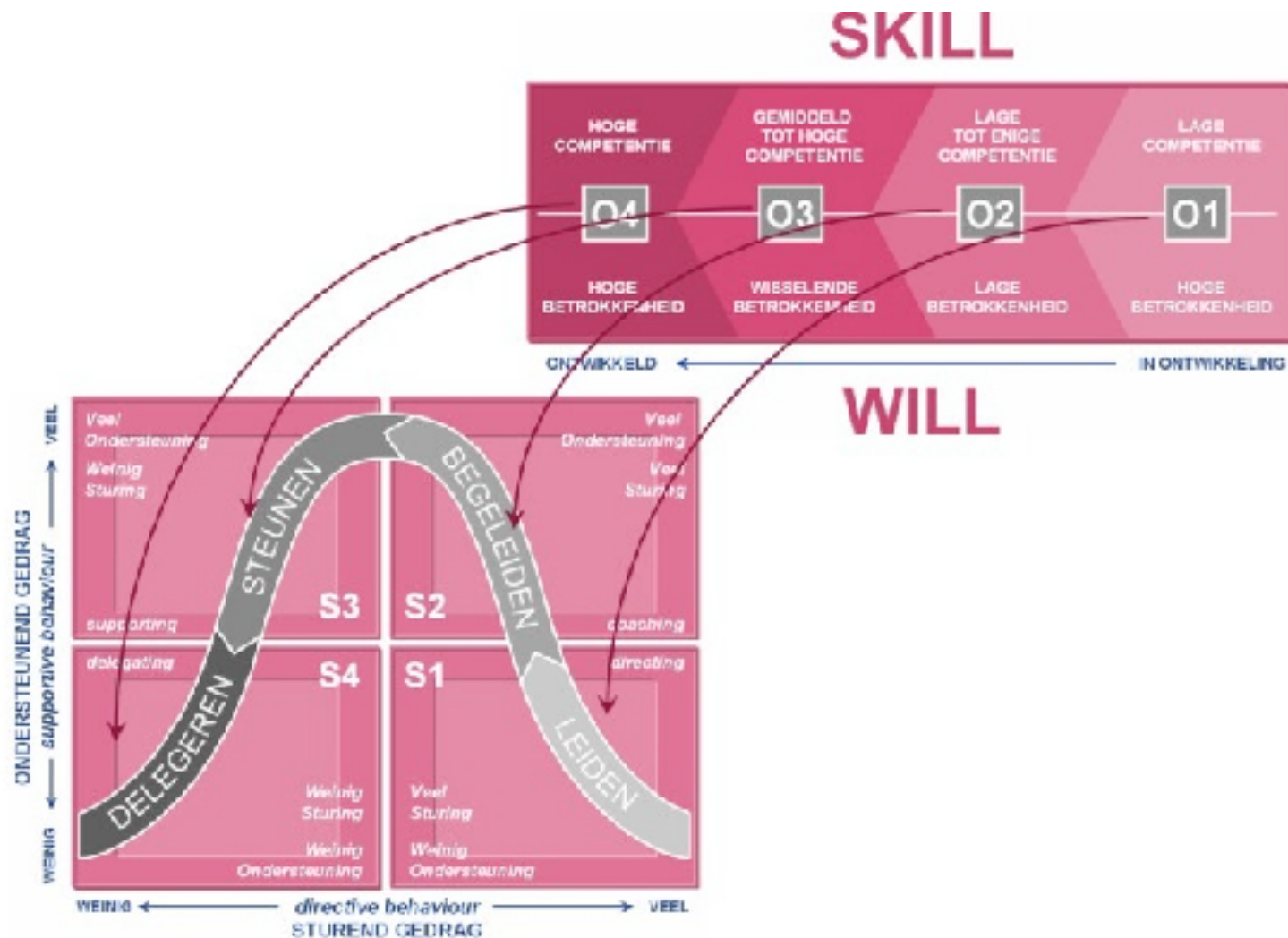

Situationeel leiderschap

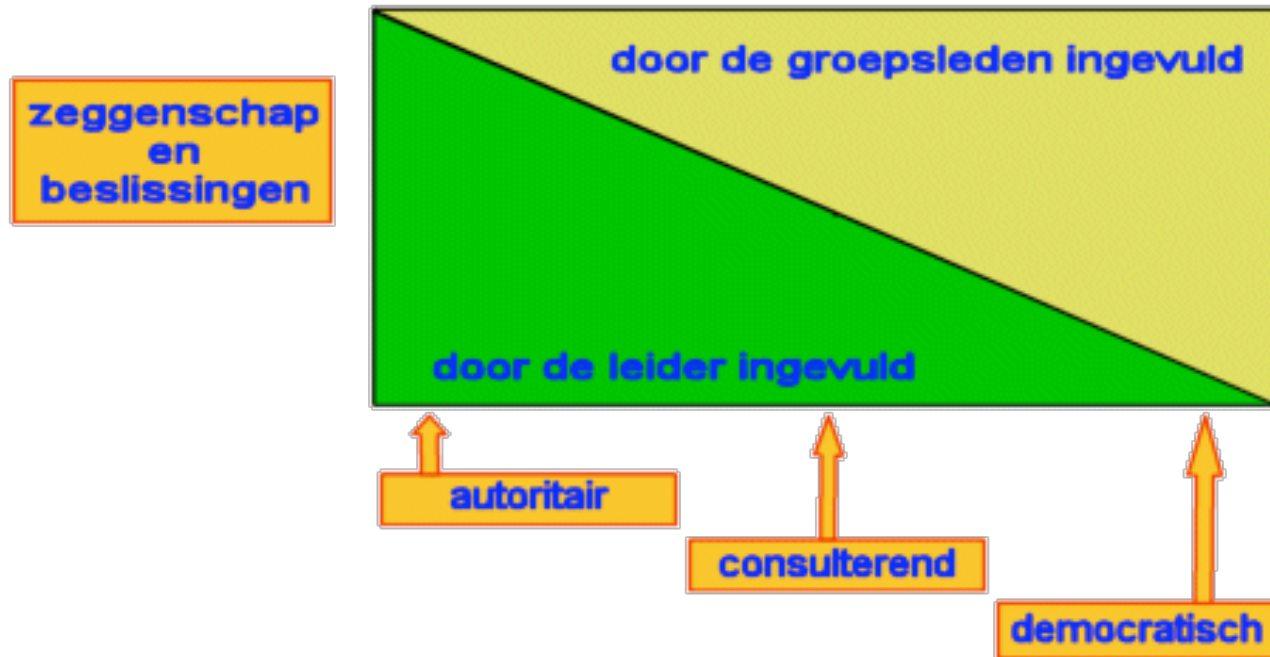
lees hoofdstuk 16

Situationeel leiderschap

Leiderschapsstijlen -> nog een model

Cultuur

Definitie (bron: mijnwoordenboek.nl)

Patroon van waarden, doeleinden, normen, verwachtingen e.d. die voor het functioneren van de (ambtelijke) organisatie van belang zijn.

Let op: Cultuur is dus meer dan alleen “kunst”.

Kernwaarden (voorbeeld)

lees §12.2 t/m §12.4

Kernwaarden Delta Lloyd Groep:

- Integriteit
- Klant centraal
- Verantwoordelijkheid en betrokkenheid
- Teamgeest
- Open communicatie
- Flexibiliteit
- Ondernemersgeest

delta lloyd

Van welk bedrijf zijn dit de kernwaarden ?

- Gebruik al je talenten
- Ontsla je baas
- Neem een losse baan
- Doe alles tegelijk
- Een ding is zeker: twijfel is goed
- Geld volgt jou, en niet andersom
- Zekerheid en vrijheid zijn goede vrienden

Van welk bedrijf zijn dit de kernwaarden ?

- Gebruik al je talenten
- Ontsla je baas
- Neem een losse baan
- Doe alles tegelijk
- Een ding is zeker: twijfel is goed
- Geld volgt jou, en niet andersom
- Zekerheid en vrijheid zijn goede vrienden

maandag®

Van welk bedrijf zijn dit de kernwaarden ?

- We believe that we're on the face of the Earth to make great products.
- We believe in the simple, not the complex.
- We believe that we need to own and control the primary technologies behind the products we make.
- We participate only in markets where we can make a significant contribution.
- We believe in saying no to thousands of projects so that we can really focus on the few that are truly important and meaningful to us.
- We believe in deep collaboration and cross-pollination of our groups, which allow us to innovate in a way that others cannot.
- We don't settle for anything less than excellence in every group in the company, and we have the self-honesty to admit when we're wrong and the courage to change.

Van welk bedrijf zijn dit de kernwaarden ?

- We believe that we're on the face of the Earth to make great products.
- We believe in the simple, not the complex.
- We believe that we need to own and control the primary technologies behind the products we make.
- We participate only in markets where we can make a significant contribution.
- We believe in saying no to thousands of projects so that we can really focus on the few that are truly important and meaningful to us.
- We believe in deep collaboration and cross-pollination of our groups, which allow us to innovate in a way that others cannot.
- We don't settle for anything less than excellence in every group in the company, and we have the self-honesty to admit when we're wrong and the courage to change.

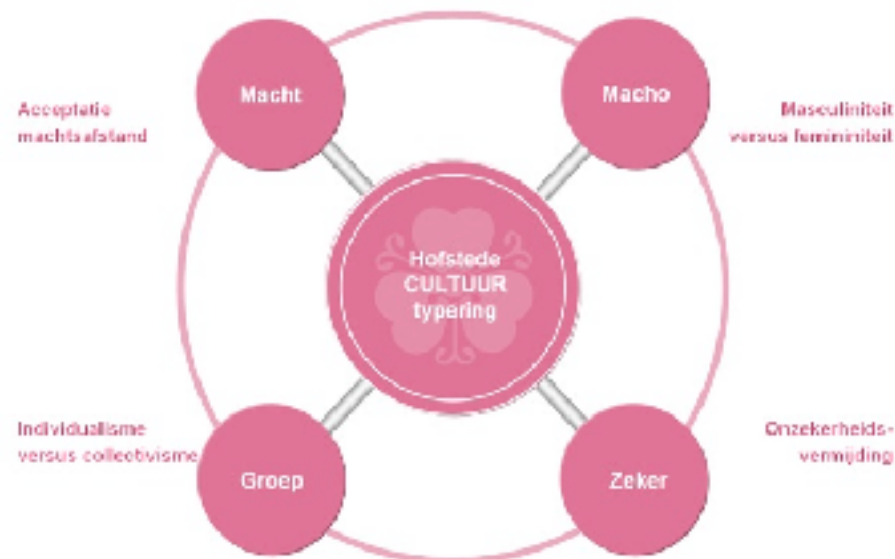

Culturele typologie (Hofstede)

Hofstede heeft de volgende vijf dimensies bedacht:

- Machtsafstand
- Individualisme vs. collectivisme
- Masculiniteit vs. femininiteit
- Onzekerheidsvermijding
- Lange termijn vs. korte termijn oriëntatie (nieuw)

lees hoofdstuk 18

Indexcijfers culturele dimensies Hofstede	Iran	Spanje	Nederland
Machtsafstandindex (MAI)	56	57	38
Individualisme index (IDV)	41	51	<u>80</u>
Masculiniteitsindex (MAS)	43	42	<u>14</u>
Onzekerheidsvermijdingsindex (OVI)	59	<u>86</u>	53

Culturele typologie (Hofstede)

Voorbeelden van organisaties en kenmerken

Onzekerheids- -mijdend	Hoog	Accountants- kantoor	Bank
	Laag	Reclamebureau	Mafia
		Laag	Hoog
		Machtsafstand	

Waar zit hier een forensische organisatie?

Waar zit een software ontwikkelaar met 3 medewerkers en een briljant, nog volstrekt onbekend, nieuw product?

résumé!

We doen een *Kahoot!*-quizz om dit hoorcollege te laten “landen”.

Ga naar <http://www.kahoot.it> en typ de code in die op het scherm zal verschijnen.

LOG IN MET ALS *nickname* JE **STUDENTNUMMER**.

Zo is ook meteen je aanwezigheid geregistreerd.

Huiswerk

***Bedenk wat de kernwaarden
(zouden moeten) zijn voor de
Opleiding Informatica van de
Hogeschool Leiden***

de bronnen maken deel uit van de lesstof!

- <https://nl.wikipedia.org/wiki/Missionstatement>
- <https://www.ensie.nl/redactie-ensie/macht>
- <https://nl.wikipedia.org/wiki/Politiek>
- <http://thepeakperformancecenter.com/business/coaching/skill-will-matrix/>